

Вторую позицию, по нашим наблюдениям, занимает юмор, как правило бесхитрый, легкий, позволяющий максимально быстро переключиться с проблем реального мира на более приятную среду, отойти от проблем с максимальной простотой. Желание развеселить себя побуждает изо дня в день искать и смотреть смешные картинки, ролики, фотожабы. Юмор всегда обладал терапевтическим эффектом и его присутствие в жизни более чем важно. Но сам характер юмора показывает чрезмерно упрощенное восприятие мира, желание отдалиться от реальных проблем, а не только провести перезагрузку сознания для действий в реальном мире. Количество и посещаемость сайтов и страниц, связанных с юмором и развлечениями, показывает нарастание скуки и депрессивности, потерю экзистенциальных установок, а это уже есть проявление опасности разрушения личности, формирование нигилизма, цинизма, отстраненности от социальных проблем.

Обращает на себя внимание и увлеченность афоризмами, крылатыми фразами и высказываниями великих людей, что далеко не всегда говорит об эрудиции и интеллекте человека, их использующего. Часто это всего лишь проявление настроения, эмоциональный порыв, неумение выразить собственные чувства или настроение. Такая псевдоэрудиция становится маской, при помощи которой осуществляется попытка улучшить свой социальный статус. А в результате начинается своеобразная игра афоризмов и смыслов – игра в бисер.

Жизненные приоритеты современной молодежи обновились. Главенствующее место все больше отводится индивидуальным потребностям и интересам. Социальные сети перестают быть только средством коммуникации и формируют новую открытую систему социализации. Систему, в которой существует возможность реализовать свои социальные цели, потребности и амбиции независимо от обстоятельств реального мира. Мир виртуальный становится неотъемлемой частью реальности, а социальные сети – системой социального взаимодействия.

Садовніков О. К., канд. филос. наук, доц.,
Косецька Я. Е., студентка,
ф-т менеджмента,
*Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова*

СУЧАСНІ ФАКТОРИ В КОНФЛІКТІ ПОКОЛІНЬ В УКРАЇНІ

Бурхливі часи сьогодення переповнені різноманітними соціальними конфліктами, що є негативною ознакою сучасного суспільства. Задля збереження суспільства та подолання негативних наслідків, слід якнайскоріше знайти можливості подолання конфліктів. При цьому навряд чи існує або може бути розроблена єдина методика для вирішення численних

та різноманітних соціальних конфліктів. Але ж, підходячи диференційовано, з розумінням причин та наслідків окремих загострень, є можливість для поступового вирішення порізних конфліктів, що сприяє поліпшенню загального соціального існування.

Достатньо актуальною для нашого часу є проблема наростання протистояння між поколіннями. Ця проблема має давню історію, але рішення так і не знайдено. Але ж не слід завершувати пошуки, більш того, доцільно переглянути існуючі надбання, додати нові здобутки та, враховуючи розвиток суспільства та зміни, що відбулися, прагнути до вирішення. Конфліктні ситуації між поколіннями мають певні причини, виявлення яких може стати терапією задля можливості їх послаблення, а, можливо, й подолання, хоча б в окремих випадках. Нобелівський лауреат К. Лоренц вважав, що «зрозуміти причину хвороби – ще не значить знайти ефективний спосіб її лікування, однак таке розуміння є однією з передумов терапії». Продуктивним є також бачення руйнівних наслідків загострення конфліктів, що може стати поштовхом для їх подолання.

Соціальні зміни постіндустріального суспільства, суспільства споживання, інформаційного суспільства формують нові життєві орієнтири, нові аксіологічні підґрунтя, що відображаються на зіткненні традиційних та новітніх життєвих укладів, нових філософських осмислень картини світу та місця людини на зламі соціальних трансформацій. Розглядаючи зміни, які відбуваються, зауважимо, що старше покоління прагне до утримання звичного укладу життя, збереження традицій, погоджуючись із необхідністю змін, все ж прагне до їх повільного та обережного введення. Молодь, навпроти, бажає найскорішого введення новацій, стрімких перетворень та можливості користування усіма здобутками та потенціалами сучасного суспільства в повному обсязі.

Гальмування або стрімкість історичних оновлень неминуче викликає травматичний ефект у відповідного покоління, що підсилює розходження між поколіннями. Це створює у суспільстві зайву напруженість, яка, у свою чергу, може перетворюватися на різку протидію, а іноді – викликати агресію. Прояви цього ми бачимо в небажанні критичної оцінки поглядів, що розгортаються та утримаються в поколіннях, які перетинаються між собою, в прагненні нав'язування власних поглядів, навіть незважаючи на їх раціональне переосмислення та можливу корекцію під зміни, що відбуваються. Як наслідок, ми отримуємо різні парадигми існування, різні ціннісні орієнтири, які протилежно сприймаються поколіннями та прагнуть до того, щоб превалювати над іншим поколінням, отримати владу над власним життям без огляду на потреби іншого покоління. Несвідомо тяга до домінування стає регулятором поведінки, що посилює конфліктну ситуацію на індивідуальному рівні та негативно впливає на психіку. Загальносоціальна проблема стає ще й проблемою індивідуальною, тобто її вирішення перекладається на окремого індивіда. Формується замкнуте коло – для

рішення особистих проблем треба вирішити соціальні, а для вирішення соціальних – розв'язати особистісні проблеми.

Наслідки конфлікту поколінь стають вочевидь гіркими: наростання непорозуміння, соціальної напруги; погіршення емоційного самопочуття; стрес, що стає постійним станом для психіки; руйнування соціального інституту сім'ї; агресія як нормальний стан існування; започатковане відторгнення думки іншого тощо. Взагалі усе це веде до соціальної деструкції, надто прибільшеної уваги до власних потреб, зневаги до потреб іншої людини.

Вирішення або ж, щонайменш, згладжування конфлікту поколінь перебуває у площині розуму, в переконанні, що в конфлікті поколінь не може бути переможця, що боротьба поколінь повинна перетворитися у конструктивний діалог та взаємодію. Для цього слід використовувати повагу до особистості, толерантність. Помічаючи якісь недоліки, спочатку треба з'ясувати, чи дійсно це недоліки, або ж це данина традиції чи новації. І звісно, що для порозуміння потрібне бажання не перетворювати конфлікт в протистояння деструктивного характеру. Необхідні лояльність, розсудливість, терпіння та вміння використовувати серед головних стратегій вирішення конфлікту компроміс, співробітництво та пристосування, а суперництво й відхід треба залишати осторонь.

Саєнко К. О., студентка,
ф-т менеджменту,
наук. кер. – **Зінчина О. Б.**, канд.соціол.наук, доц.,
*Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова*

РОЛЬ ІНСТИТУТІВ СІМ'Ї, ОСВІТИ ТА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я У ФОРМУВАННІ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ

Відхилення в стані здоров'я людини в основному формуються в дитинстві та юності і нерідко є результатом нездорового способу життя. Екологія, соціально-економічні умови життя, харчування, розвиток охорони здоров'я на сучасному етапі не відповідають вимогам суспільства. Для збереження здоров'я актуальною є задача навчання населення основам здорового способу життя.

Орієнтації на здоров'я і здоровий спосіб життя не можуть виникати у людини самі по собі. Їх формування відбувається в результаті виховання й освіти. Тому провідну роль в цьому процесі відіграють сім'я, навчальний заклад і заклади охорони здоров'я. Саме вони, починаючи з раннього дитинства, повинні прививати людині навички профілактики захворювань, збереження здоров'я та формування здорового способу життя.